

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

P8_TA(2014)0063

ANO 2014. gada Klimata pārmaiņu konference (COP-20) Limā, Peru (2014. gada 1.-12. decembrī)**Eiropas Parlamenta 2014. gada 26. novembra rezolūcija par ANO 2014. gada Klimata pārmaiņu konferenci (COP 20) Limā, Peru (2014. gada 1.-12. decembrī) (2014/2777(RSP))**

(2016/C 289/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) un tai pievienoto Kioto protokolu,
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 13. sesiju (COP 13) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto pušu konferences 3. sesiju (CMP3), kas notika Bali 2007. gadā, un ņemot vērā Bali rīcības plānu (1. lēmums/COP 13),
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 15. sesiju (COP 15) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto pušu konferences 5. sesiju (CMP5), kas notika 2009. gada 7.–18. decembrī Kopenhāgenā, Dānijā, un Kopenhāgenas vienošanos,
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 16. sesiju (COP 16) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto pušu konferences 6. sesiju (CMP6), kas notika Kankunā, Meksikā, no 2010. gada 29. novembra līdz 10. decembrim, un ņemot vērā Kankunas vienošanos,
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 17. sesiju (COP 17) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto Pušu konferences 7. sesiju (COP/MOP 7), kas notika Durbanā, Dienvidāfrikā, no 2011. gada 28. novembra līdz 9. decembrim, un jo īpaši ņemot vērā lēmumus par Durbanas pastiprinātas rīcības platformu,
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 18. sesiju (COP 18) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto pušu konferences 8. sesiju (CMP8), kas notika Dohā, Katarā, no 2012. gada 26. novembra līdz 8. decembrim, un Dohas galīgās vienošanās klimata jautājumā pieņemšanu,
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 19. sesiju (COP 19) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto pušu konferences 9. sesiju (CMP9), kas notika Varšavā, Polijā, no 2013. gada 11. līdz 23. novembrim, un ņemot vērā Varšavas Starptautiskā mehānisma zaudējumu un kaitējuma gadījumā izveidošanu,
- ņemot vērā UNFCCC pušu konferences 20. sesiju (COP 20) un kā Kioto protokola pušu sanāksmes rīkoto pušu konferences 10. sesiju (CMP10), kas notiks Varšavā, Polijā, no 2014. gada 1. līdz 12. decembrim,
- ņemot vērā 2008. gada decembra ES klimata un enerģētikas tiesību aktu kopumu,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 27. marta ziņojumu “Klimata un enerģētikas politikas satvars 2030. gadam” (COM (2013)0169),

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvu 2008/101/EK, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai aviācijas darbības iekļautu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2009. gada 25. novembra rezolūciju par ES stratēģiju Kopenhāģenas klimata pārmaiņu konferencē (COP 15) ⁽²⁾, 2010. gada 10. februāra rezolūciju par Kopenhāģenas klimata pārmaiņu konferences (COP 15) rezultātiem ⁽³⁾, 2010. gada 25. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Kankunā (COP 16) ⁽⁴⁾, 2011. gada 16. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Durbanā (COP 17) ⁽⁵⁾, 2012. gada 22. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Dohā, Katarā (COP 18) ⁽⁶⁾ un 2013. gada 23. oktobra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Varšavā, Polijā (COP 19) ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2009. gada 4. februāra rezolūciju “2050: Nākotne sākas jau šodien — ieteikumi ES turpmākai integrētai politikai saistībā ar klimata pārmaiņām” ⁽⁸⁾, 2012. gada 15. marta rezolūciju par ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā ⁽⁹⁾ un 2014. gada 5. februāra rezolūciju par Klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 26. marta konsultatīvo paziņojumu par 2015. gada starptautisko nolīgumu par klimata pārmaiņām: starptautiskās klimata politikas veidošana laikposmam pēc 2020. gada (SWD(2013)0097),
- ņemot vērā Padomes 2012. gada 9. marta secinājumus par paveiktā darba kontroli saistībā ar COP 17/CMP 7, Padomes 2012. gada 15. maija secinājumus par klimata jomas finansējumu kā tūlītēju finansējumu, Padomes 2011. gada 18. jūlija un 2013. gada 24. jūnija secinājumus par ES diplomātiju klimata jomā un Padomes 2013. gada 15. oktobra secinājumus par ES un tās dalībvalstu apņemšanos paātrināt klimata jomas finansējuma mobilizēšanu,
- ņemot vērā 2013. gada aprīlī pieņemto ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām un tai pievienoto dienestu darba dokumentu,
- ņemot vērā ANO Vides programmas (UNEP) 2012. gada novembra kopsavilkuma ziņojumu “Emisiju neatbilstības ziņojums 2012”;
- ņemot vērā Pasaules Bankas ziņojumus “Samaziniet siltumu — kādēļ nav pieļaujama par 4 °C siltāka pasaule”, “Samaziniet siltumu — ekstremāli klimatiskie apstākļi, reģionālā ietekme un noturības jautājums” un “Vieda attīstība, ņemot vērā klimata problēmas — ieguvumi, ko nodrošina cīņa pret klimata pārmaiņām”,
- ņemot vērā Starptautiskās Komisijas ekonomikas un klimata jautājumos ziņojumu “Labāka izaugsme, labāks klimats — Jaunās Klimata ekonomikas ziņojums”,
- ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2014. gada 5. novērtējuma ziņojuma (AR5) triju darba grupu ziņojumus, kā arī tās kopsavilkuma ziņojumu,
- ņemot vērā to, ka ANO ģenerāļsekretārs Ban Ki-moon ir uzaicinājis valstu vadītājus piedalīties ANO augstākā līmeņa sanāksmē par klimata jautājumiem, kas notiks 2014. gada septembrī, lai skaidri apņemtos veikt turpmākus pasākumus klimata pārmaiņu jomā;

⁽¹⁾ OV L 8, 13.1.2009., 3. lpp.

⁽²⁾ OV C 285 E, 21.10.2010., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 341 E, 16.12.2010., 25. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 77. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 153 E, 31.5.2013., 83. lpp.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0452.

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0443.

⁽⁸⁾ OV C 67 E, 18.3.2010., 44. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 251 E, 31.8.2013., 75. lpp.

⁽¹⁰⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0094.

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

- ņemot vērā Pasaules Meteoroloģijas organizācijas 2014. gada 9. septembrī publicēto 10. biļetenu par Siltumnīcefekta gāzēm un Sociālas PreCOP sanākumi par klimata pārmaiņām, kas notika Venecuēlā 2014. gada 4.–7. novembrī,
- ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā klimata pārmaiņas ir ļoti aktuāls un potenciāli neatgriezenisks apdraudējums cilvēku sabiedrībai, bioloģiskajai daudzveidībai un planētai, tāpēc klimata pārmaiņu problēma ir jārisina starptautiskā līmenī un iesaistoties visām pusēm;
- B. tā kā klimata pārmaiņas apdraud biosfēru vēl nepieredzētā mērā, tās apdraud pārtikas un ūdens pieejamību — jo īpaši nabadzīgākajiem cilvēkiem lielākajā daļā kontinentu, un tās ir drauds veselībai, iztikas līdzekļu pieejamībai, kā arī ekonomiskajai attīstībai visā pasaulē; tā kā ar klimata pārmaiņām saistītas tendences var destabilizēt kopienas un sabiedrības, izraisīt problemātiskas migrācijas plūsmas, kā arī provocēt vai saasināt spriedzi un konfliktus;
- C. tā kā pēdējās desmitgadēs klimata pārmaiņas ir ietekmējušas dabiskās un cilvēku izveidotās sistēmas visos kontinentos un pāri visiem okeāniem; tā kā daudzos reģionos izmaiņas nokrišņu daudzumā vai sniega un ledus kušana maina hidroloģiskās sistēmas un ietekmē ūdens resursus gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi; tā kā klimata pārmaiņu dēļ ledāji turpina kust gan drīz visur pasaulē, ietekmējot noteci un ūdens resursus lejtecē;
- D. tā kā klimata pārmaiņas ietekmē arī planētas floru un faunu; tā kā reaģējot uz notiekošajām klimata pārmaiņām vairākas sauszemes, saldūdens un jūras sugas ir mainījušas savu ģeogrāfisko areālu, sezonālās aktivitātes, migrācijas paradumus, ir mainījušies to sastopamība un mijiedarbība ar citām sugām;
- E. tā kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2014. gada 5. novērtējuma ziņojuma (AR5) triju darba grupu ziņojumu zinātniskās liecības apstiprina, ka klimata sistēmas sasilšana ir neapstrīdama; klimata pārmaiņas notiek un galvenais cēlonis no 20. gadsimta vidus vērojama sasilšanai ir bijušas cilvēka darbības; plaši izplatīta un būtiska klimata pārmaiņu ietekme jau ir skaidri redzama dabas un cilvēku sistēmās visos kontinentos un okeānos; turpinoties siltumnīcefekta gāzu emisijām, pieaugs sasilšana, kā arī pārmaiņas uz sauszemes, atmosfērā un okeānos visos zemeslodes reģionos; neraugoties uz to vai tās bagātas vai ne, klimata pārmaiņu ietekme skars visas valstis; globālās siltumnīcefekta gāzu emisijas laika posmā no 2000. līdz 2010. gadam sasniedza visaugstāko līmeni cilvēces vēsturē; ja netiks veikti būtiski pasaules mēroga pasākumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai, visticamāk, ka pasaules vidējā temperatūra gadsimta beigās būs par 5 °C augstāka; tā kā IPCC atklājumi liecina, ka daži klimata pārmaiņu draudi ir būtiski un temperatūrai pieaugot par 1 °C līdz 2 °C šī apdraudējuma iespējas palielinās nesamērīgi;
- F. tā kā saskaņā ar IPCC 5. novērtējuma ziņojuma (AR5) konstatējumiem pieejamais pasaules oglekļa budžets, ko var izmantot pēc 2011. gada, lai būtu kaut mazākā cerība saglabāt pasaules vidējās temperatūras paaugstināšanos 2 °C robežās ir 1 010 Gton CO₂, bet pašreizējais gada emisiju apjoms ir aptuveni 36 Gton CO₂, tādējādi, ja emisijas saglabāsies pašreizējā līmenī, 2 °C atšķirības saglabāšanai atbilstīgais oglekļa budžets tiks iztērēts 28 gadu laikā;
- G. tā kā starptautiski pieņemtais mērķis ierobežot klimata pārmaiņas 2 °C robežās pašreiz ir jo īpaši svarīgs; tā kā IPCC 5. ziņojumā ir skaidri apliecināts, ka līdz 2050. gadam emisiju samazināšanai jābūt agresīvai, lai nepieļautu, ka globālās temperatūras pieaugums pārsniegtu 2 °C robežu; tā kā Parlaments ir aicinājis 2015. gadā panākt vienošanos par pasaules oglekļa emisiju pakāpenisku izbeigšanu līdz 2050. gadam, un tā kā, lai to panāktu, siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām vistuvākajā laikā ir jāsamazinās galējais līmenis, un pēc tam vienmērīgi jāsamazinās; tā kā šāda galējā līmeņa sasniegšana tuvākā nākotnē nav sagaidāma un SEG koncentrācija atmosfērā 2013. gadā pieauga straujāk nekā jebkurā citā gadā kopš 1984. gada;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

- H. tā kā ES, īstenojot Kioto protokolu, 2012. gadā bija samazinājusi savas emisijas par 19 % salīdzinājumā ar 1990. gadu, savukārt tās IKP pieauga par vairāk nekā 45 %, kā rezultātā tās vidējā emisiju intensitāte laikā no 1990. līdz 2012. gadam tika samazināta gandrīz uz pusi un emisiju rādītājs uz vienu iedzīvotāju tika samazināts par 25 % — līdz 9 tCO_{2e} (tostarp visas gāzes un visi emisiju avoti, izņemot krātuves); tā kā tas jāņem vērā gan sarunās par klimata mērķiem līdz 2020. gadam, gan arī izstrādājot vērienīgus mērķus 2030. gadam;
- I. tā kā daudzas valstis veic pasākumus, lai padarītu ekonomiku rūpniecības un enerģētikas nozarēs videi nekaitīgāku, un dara to dažādu iemeslu dēļ, tostarp domājot par klimata aizsardzību, resursu nepietiekamību un efektīvu izmantošanu, energoapgādes drošību, inovācijām un konkurētspēju; tomēr saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras (SEA) datiem CO₂ emisiju līmenis pasaulē 2012. gadā sasniedza rekordlielu apjomu un saskaņā ar IPCC datiem zemeslodes virsmas vidējā temperatūra un jūras līmenis turpina celties;
- J. tā kā Starptautiskajā enerģētikas pārskatā 2014. gadam tiek prognozēts, ka laika posmā no 2010. līdz 2040. gadam pieprasījums pēc enerģijas pasaulē palielināsies par 56 % ⁽¹⁾, un šāda pieprasījuma apmierināšana ievērojami palielinās CO₂ emisijas; tā kā lielākā daļa šī pieprasījuma un emisiju pieauguma būs vērojama jaunietekmes ekonomikās; tā kā visā pasaulē saskaņā ar SVF datiem fosilā kurināmā ieguvei ir piešķirtas subsīdijas 1,9 triljonu USD apjomā un ASV, Ķīna un Krievija ir lielākās šādu subsīdiju piešķirējas — tās piešķir apmēram pusi no šīm subsīdijām ⁽²⁾;
- K. tā kā kopējās SEG emisijas laikā no 1970. līdz 2010. gadam turpināja pieaugt, sasniedzot augstākos desmitgažu rādītājus šā perioda beigu daļā; tā kā CO₂ emisijas no fosilā kurināmā sadedzināšanas un rūpnieciskajiem procesiem nodrošināja 78 % no kopējā SEG emisiju pieauguma laikā no 1970. līdz 2010. gadam, un to procentuālā daļa ir līdzīga arī periodā no 2000. līdz 2010. gadam;
- L. tā kā pasaules divi lielākie SEG emitenti — Ķīna un ASV pēdējā laikā ir pastiprinājuši savus centienus klimata politikas jomā un sākuši diskusijas par to, kā pakāpeniski izbeigt fosilā kurināmā izmantošanu; tā kā ES ir apņēmusies izstrādāt vadlīnijas, kas palīdzētu līdz 2050. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par vismaz 80 %;
- M. tā kā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencijā par klimata pārmaiņām (UNFCCC) vēl nav atzīta fosilā kurināmā subsīdiju reformas (FFSR) izšķirošā nozīmība, neraugoties uz to, ka šo subsīdiju izbeigšana nodrošina nozīmīgus ieguvumus klimata jomā, samazinot SEG koncentrācijas stabilizācijas globālās izmaksas un palīdzot ekonomikām pakāpeniski atteikties no darbībām, kas rāda lielas oglekļa dioksīda emisijas; tā kā tas nodrošinātu arī nozīmīgus ieguvumus vides un veselības jomā, samazinot vietējo gaisa piesārņojumu, samazinot satiksmes sastrēgumus, negadījumus un ceļu bojāšanu, kā arī vēl vairāk stimulējot ieguldījumus energoefektivitātē un atjaunojamā enerģijā, kā arī ilgtspējīgā resursu pārvaldībā;
- N. tā kā saskaņā ar Pasaules Bankas aprēķiniem ⁽³⁾ klimata pārmaiņu novēršana laikā līdz 2030. gadam varētu palielināt pasaules IKP pieaugumu līdz pat 2,6 triljoniem USD (1,9 triljoniem EUR) gadā; tā kā ar klimatu saistītu jauninājumu izmantošana enerģētikas nozarē un rūpniecībā, jo īpaši energoefektivitātes jomā, būtu Eiropas kā iniciatora priekšrocība augošajā globālajā ar enerģiju saistīto preču un pakalpojumu tirgū, radot darbavietas, veicinot ekonomikas izaugsmi, palielinot enerģētisko neatkarību, kā arī visiem nodrošinot enerģiju par pieejamu cenu, un vienlaikus novēršot enerģijas cenu izraisīto nabadzību un mazinot klimata pārmaiņas, kā arī nodrošinot virzību uz ilgtspējīgu ekonomiku;
- O. tā kā materiālu atkārtotas izmantošanas un otrreizējas pārstrādes nozīmīgā ietekme SEG emisiju samazināšanā arī veicina konkurētspējīgas aprites ekonomikas veidošanos;

⁽¹⁾ <http://www.eia.gov/forecasts/ieo/?src=Analysis-b2>

⁽²⁾ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/survey/so/2013/int032713a.htm>

⁽³⁾ <http://documents.worldbank.org/curated/en/2014/06/19703432/climate-smart-development-adding-up-benefits-actions-help-build-prosperity-end-poverty-combat-climate-change-vol-1-2-main-report>

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

- P. tā kā klimata pārmaiņu politikas mērķus var sasniegt vienīgi gadījumā, ja vispārējā attīstības gaita tiek pagriezta ekoloģiskās ilgtspējības virzienā gan rūpnieciski attīstītajās, gan jaunattīstības valstīs;
- Q. tā kā globālo centienu daļai ir jābūt atbalstam jaunattīstības valstīm, lai dotu tām iespēju īstenot pielāgošanās un mazināšanas pasākumus;
- R. tā kā uzdevums rast finansējumu klimata jomai nav atdalāms no virsuzdevuma — rast finansējumu globālai ilgtspējīgai attīstībai;
- S. tā kā būtiski panākumi klimata problēmas risināšanā ir izšķiroši svarīgi, lai sasniegtu ļoti daudzus ES mērķus vides, attīstības, humānās palīdzības un katastrofu riska mazināšanas, ekonomikas, ārpolitikas, drošības un cilvēktiesību jomā, un tie ir arī izšķiroši svarīgi, lai migrācijas plūsmas uz ES būtu iespējams pārvaldīt ilgtermiņā;
- T. tā kā attīstības programmā laikam pēc 2015. gada galvenā vērība ir pievērsta ilgtspējībai, lai palīdzētu risināt pasaules problēmas — nabadzību, nelīdztiesību, pārtikas un dzeramā ūdens trūkumu;
- U. tā kā tiek paredzēts, ka 21. gadsimtā klimata pārmaiņu dēļ pieaugs cilvēku pārvietošanās; tā kā pārvietošanās risks ir lielāks, ja iedzīvotājiem trūkst zemes, pamatnodrošinājuma ar pārtiku vai mājokļu; tā kā sagaidāms, ka klimata pārmaiņu ietekme uz daudzu valstu kritisko infrastruktūru un teritoriālo integritāti, ietekmēs arī valsts drošības politiku un teritoriālās neaizskaramības jautājumus mazu salu valstu vai valstu ar garu krasta līniju gadījumā; tā kā pārvietošanās klimata pārmaiņu dēļ var netieši palielināt vardarbīgu konfliktu risku pilsoņu kara vai starppgrupējumu vardarbības veidā;
- V. tā kā ir sagaidāms, ka visa 21. gadsimta gaitā klimata pārmaiņu ietekme samazinās ekonomisko izaugsmi, apgrūtinās nabadzības samazināšanas iespējas, radīs vēl lielākas problēmas pārtikas nodrošinājuma jomā, paildzinās to apstākļu ietekmi, kas šobrīd neļauj izkļūt no nabadzības, kā arī radīs jaunus šādus apstākļus; tā kā ir sagaidāms, ka klimata pārmaiņu ietekme padziļinās nabadzību lielākajā daļā jaunattīstības valstu un radīs jaunas nabadzīgo iedzīvotāju grupas, saasinot nevienlīdzību gan rūpnieciski attīstītajās gan jaunattīstības valstīs;
- W. un sarežģītās problēmas, panākot būtiskas pārmaiņas mazināšanas un pielāgošanās centienos, tostarp:
- Parīzē 2015. gada decembrī (COP 21) noslēdzot vērienīgu, juridiski saistošu starptautisku nolīgumu par klimata jomas pasākumiem laikā pēc 2020. gada, kas atbilstu 2 °C mērķim, vienlaikus ievērojot tiesības uz taisnīgu un ilgtspējīgu attīstību;
  - nekavējoties pastiprinot un izvēršot jau spēkā esošos pasākumus SEG emisiju samazināšanai līdz 2020. gadam; un
  - palielinot rūpnieciski attīstīto valstu finansējumu mazināšanas, pielāgošanās pasākumiem, tehnoloģiju izstrādei un tālāknodešanai, kā arī spēju veidošanai jaunattīstības valstīs, atbilstīgi Klimata pārmaiņu mazināšanas fonda izveidei un saistībām nodrošināt, ka šāds jauns un papildu finansējums līdz 2020. gadam sasniegs USD 100 miljardus gadā, vienlaikus palielinot oficiālo attīstības palīdzību, lai sasniegtu jau sen solīto mērķi — 0,7 % no nacionālā kopienākuma;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

Rīcības steidzamība

1. atzīst, ka klimata pārmaiņu izraisītā apdraudējuma mērogi un smagums ir vēl nepieredzēti, un pauž visdziļākās bažas par joprojām nepilnīgo starptautisko rīcību šajā jomā; pauž visdziļākās bažas par to, ka pasaule nemaz nav pietuvojusies globālās sasilšanas ierobežošanas 2 °C robežās mērķa sasniegšanai, un tāpēc, lai šo mērķi sasniegtu, aicina valdības nekavējoties veikt konkrētus pasākumus cīņā pret klimata pārmaiņām, kā arī rīkoties, lai nodrošinātu, ka 2015. gadā Parīzē tiek parakstīta starptautiska vienošanās;
2. atzīmē, ka saskaņā ar IPCC AR5 atziņām oglekļa budžets, ko var izmantot pēc 2011. gada, lai būtu kaut mazākā cerība saglabāt pasaules vidējās temperatūras paaugstināšanos 2 °C robežās ir 1010Gton CO₂, uzsver, ka jāiesaistās ir visām valstīm un pasākumu novilcināšana sadārdzinās izmaksas un samazinās pieejamo risinājumu skaitu;
3. ar bažām atzīmē Tyndall Centre for Climate Change Research jaunākās zinātniskās atziņas, kas parāda, ka 2014. gadā CO₂ emisijas neizbēgami sasniegs jaunu — 40 miljardu tonnu (gadā) rekordu un kopējās turpmākās CO₂ emisijas nedrīkst pārsniegt 1200 miljardus tonnu, ja gribam saglabāt 66 % iespēju noturēt globālo sasilšanu 2 °C robežās;
4. uzsver, ka 2015. gada nolīgumā ir jānosaka mērķis panākt to, ka globālie emisiju līmeņi būtu tādi, kas spēj nodrošināt oglekļa budžetu, kāds nepieciešams 2 °C mērķa sasniegšanai, kā arī jācenšas panākt, ka līdz 2050. gadam pakāpeniski tiek izbeigtas globālās oglekļa emisijas;
5. atgādina, ka UNFCCC procesā tiks apsvērta iespēja noteikt stingrāku ilgtermiņa mērķi attiecībā uz temperatūras paaugstināšanos — 1,5 °C robežās;
6. norāda uz *New Climate Economy* ziņojumu “Labāka izaugsme, labāks klimats”, kurā secināts, ka neatkarīgi no ienākumu līmeņa ikvienai valstij ir iespēja veidot noturīgu ekonomisko izaugsmi vienlaikus samazinot klimata pārmaiņu milzīgo apdraudējumu;
7. sagaida, ka jaunā Komisija arī uzņemsies aktīvu lomu globālās klimata krīzes novēršanā, arī attiecībā uz klimata jomas papildu finansējumu; aicina Komisiju skaidri noteikt, ka klimata pārmaiņas ir viena no tās galvenajām stratēģiskām prioritātēm, un organizēt savu darbu visos līmeņos un visās nozarēs atbilstoši šai nostājai — gan iekšējos, gan ārlietu politikas virzienos un rīcībās, tostarp veicot ieguldījumus ilgtspējīgā lauksaimniecībā atbilstīgi ANO Īpašā referenta jautājumos par tiesībām uz pārtiku ieteikumiem, kā arī ieguldījumus ilgtspējīgās transporta sistēmās;
8. uzsver, ka starptautiskās klimata pārmaiņu politikas virzienu pamatā ir ANO 1992. gada konference par vidi un attīstību (UNCED), un uzsver, ka šie politikas virzieni ir ilgtspējīgas attīstības veicināšanas centieni visā pasaulē neatņemama sastāvdaļa; uzsver, ka klimata pārmaiņu politikas virzieni ir jāskata plašākā kontekstā un jāsaista ar Rio konferences, Tūkstošgades Attīstības mērķu un programmas laikam pēc 2015. gada rezultātu izvērtējumu;

Durbanas platformas īstenošana

9. atgādina ANO ģenerālsēkretāra kopsavilkumu par ANO klimata samitu, kurā teikts, ka daudzi vadītāji no visiem reģioniem un visiem ekonomiskās attīstības līmeņiem iestājās par to, ka siltumnīcefekta gāzu emisiju galējais līmenis jāsasniedz pirms 2020. gada, pēc tam krasi jāsamazina emisijas, un gadsimta otrajā pusē jāpanāk neitrāls stāvoklis attiecībā pret klimatu;
10. sagaida, ka ES un tās dalībvalstis ieņems vadošu konstruktīvu lomu COP 20 Limā, lai radītu nepieciešamos nosacījumus veiksmīgam, starptautiskam, juridiski saistošam, klimata nolīgumam, kas tiktu parakstīts 2015. gadā Parīzē; uzsver, ka valdībām un pasaulei ir kolektīva atbildība veikt pienācīgus pasākumus klimata jomā, un šī atbildība ir arī pret nākamajām paaudzēm;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

11. atgādina, ka Varšavā visas puses vienojās par UNFCCC lēmumu 1/CP.19, kurā tās aicinātas uzsākt vai pastiprināt iekšējos sagatavošanās darbus sava plānotā nacionāli izvēlēta ieguldījuma (INDC) veikšanai, un paziņot par šo izvēlēto ieguldījumu savlaicīgi pirms COP 21 (puses, kas tam ir gatavas — līdz 2015. gada pirmajam ceturksnim), un paziņot par savu ieguldījumu tādā veidā, kas veicina plānoto ieguldījumu skaidrību, pārredzamību un izpratni, un dotu iespējas tos kvantificēt; aicina puses nodrošināt, lai INDC būtu atbilstīgi 2 °C mērķa oglekļa budžetam, kā arī nodrošinātu emisiju galējā līmeņa sasniegšanu vistuvākā laikā;

12. aicina Limas konferencē vienoties par galvenajām informācijas prasībām, lai INDC būtu pārskatāmi, kvantificējami un salīdzināmi, kā arī, lai tie būtu diferencējami pēc ieguldījuma veida; aicina arī Limas konferencē vienoties par novērtējuma posmu ceļā uz Parīzes COP, lai apsvērtu, vai paziņotie INDC ir kolektīvi pietiekami, lai sasniegtu 2 °C ierobežojuma mērķi, un vai tie ir individuāli taisnīgi;

13. uzsver, ka tām valstīm, kas jau īsteno mērķi samazināt emisijas visās ekonomikas nozarēs, būtu jāturpina vēl vairāk tās samazināt, un citām valstīm — jo īpaši valstīm ar vislielākajām emisijām un tām, kurām ir liela atbildība un iespējas — arī būtu jāuzņemas visu ekonomiku aptveroši mērķi, nosakot emisiju ierobežojumus un samazinot SEG intensitāti;

14. prasa nodrošināt ES klimata politikas vispārīgu atdzīvīnāšanu, kā arī vistuvākajā laikā panākt vienošanos laikam līdz 2030. gadam par vērīnīgiem mērķiem emisiju samazināšanas un energoefektivitātes jomā, kā arī atjaunojamo energoresursu, izņemot sociāli un videi kaitīgo agrodegvielu, izmantošanas jomā, un šāda vienošanās palīdzētu aktivizēt starptautiskās sarunas klimata jomā un tā atbilstu ES saistībām līdz 2050. gadam samazināt SEG emisijas par 80 – 95 % salīdzinājumā ar 1990. gada emisiju līmeņiem;

15. atgādina, ka tālejoša klimata un enerģētikas politika 2030. gadam ļautu ES saglabāt savu vadošo pozīciju un mudināt starptautiskos partnerus atbilstīgi noteikt vērīnīgākus mērķus;

16. uzsver, ka Parlaments ir aicinājis Komisiju un dalībvalstis noteikt saistošu ES mērķi 2030. gadam attiecībā uz iekšzemes siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem, kā arī saistošu ES energoefektivitātes mērķi 40 % apjomā atbilstīgi pētījumiem par izmaksu ziņā lietderīgu energotaupības potenciālu, kā arī saistošu ES mērķi 2030. gadam par to, lai 30 % enerģijas tiktu ražota no atjaunojamiem energoavotiem; mudina dalībvalstis savās turpmākajās sarunās ņemt vērā šos mērķus;

2015. gada nolīguma elementi

17. uzsver, ka 2015. gada nolīgumam jau kopš tā parakstīšanas brīža Parīzē ir jābūt vērīnīgam, lai varētu turpināt pasaules virzību uz mērķa “zem 2 °C” sasniegšanu, un aicina ES sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, lai to panāktu;

18. uzskata, ka Limas konferencē būtu jānosaka 2015. gada nolīguma pamatelementi, izmantojot 2014. gadā panākto progresu saistībā ar Durbanas platformu, un atkārtoti uzsver, ka 2015. gada nolīguma nozīmīgām daļām ir jābūt mazināšanas pasākumiem, pielāgošanās pasākumiem, klimata jomas finansējumam un īstenošanas instrumentiem;

19. aicina ES iesaistīt visas puses darbā pie vērīnīga un taisnīga 2015. gada nolīguma, kas atbilstu gan jaunākajiem zinātnes atklājumiem, gan būtu atvērts jaunām zinātnes atziņām un mainīgiem apstākļiem, tādā veidā, lai tas varētu pildīt savu mērķi un būt ilgtspējīgs vēl daudzus gadus pēc 2020. gada; tāpēc uzsver, ka nepieciešams mehānisms mazināšanas saistību regulārai pārskatīšanai, kas dos iespēju pusēm pielāgot savas saistības atbilstīgi “zem 2 °C” mērķim, nepārskatot nolīgumu kopumā;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

20. uzsver, ka nepieciešams efektīvs atbilstības noteikšanas režīms, kas saskaņā ar 2015. gada nolīgumu būtu piemērojams visām pusēm; uzsver, ka 2015. gada nolīgumam jāveicina pārredzamība un pārskatatbildība, nosakot kopēju, uz noteikumiem pamatotu režīmu, tostarp uzskaites noteikumus un prasības attiecībā uz uzraudzību, ziņošanu un pārbaudēm; uzsver, ka noteikumiem jābūt diferencētiem atkarībā no saistību veida, kuru puses uzņēmušas, ņemot vērā no Konvencijas un tās Kioto protokola gūtās mācības;

21. uzskata, ka centienu sadalīšanas pamatā jābūt taisnīguma principiem, galveno uzmanību pievēršot pašreizējām un pagātnē uzkrātām SEG emisijām un iespējām, kuras novērtē, piemēram, izmantojot IKP rādītāju uz vienu iedzīvotāju, tautas attīstības un nabadzības indeksu, un datus, kas norāda uz to, cik sarežģīta ir emisiju samazināšana vai ierobežošana; norāda, cik svarīgs ir progress klimata finansējuma jomā, lai panāktu vispārēju progresu virzībā uz jauno klimata nolīgumu;

Mērķi laika posmam pirms 2020. gada un Kioto protokols

22. jo īpaši uzsver, ka ir steidzami jāpanāk progress centienos novērst vienu gigatonnu lielo atšķirību, kas pastāv starp zinātnieku atzinumiem un pušu pašreizējām saistībām laika posmā līdz 2020. gadam; prasa pusēm, kas vēl nav uzņēmušās saistības — to izdarīt; norāda uz to, cik liela nozīme šīs gigatonnas atšķirības novēršanā ir arī citiem politikas pasākumiem, tostarp energoefektivitātei, ievērojamiem enerģijas ietaupījumiem, atjaunojamajai enerģijai, resursu efektivitātei, pakāpeniskai fluorogļūdeņražu izmantošanas izbeigšanai, fosilā kurināmā subsīdiju izbeigšanai un CO₂ emisiju cenas cenas plašas noteikšanas nozīmības veicināšanai;

23. aicina visas puses, starptautiskās organizācijas, vietējos dalībniekus un nevalstiskās organizācijas steidzami izstrādāt, izvērst un īstenot vietējos politikas virzienus un starptautiskās sadarbības iniciatīvas, lai novērstu šo gigatonnu lielo atšķirību, par pamatu jo īpaši izmantojot iniciatīvas, kuras tika izskatītas ANO ĢS Klimata samitā (piemēram, Tira gaisa un Klimata koalīcija), kā arī politikas dialogus, kuros noteiktas ietekmīgas iespējas klimata, attīstības un izaugsmes jomā, un kuri risinājās tehniskos un politiskos līmeņos UNFCCC ietvaros;

24. ņemot vērā Kioto protokola atbilstības vienību (AAU, CER un ERU) būtisko pārpalikumu, kas tiks pārskaitīts uz ES un tās dalībvalstu kontiem par Kioto protokola otro saistību periodu, prasa, lai ES un tās dalībvalstis saskaņā ar Lēmumu 1/ CMP.8, kurā noteikta prasība pusēm līdz 2014. gadam pārskatīt savas samazināšanas saistības otrajam saistību periodam, atcelt daļu vienību, lai nodrošinātu atbilstību prognozētajām faktiskajām emisijām un rentablam iekšzemes emisiju samazināšanas plānam, virzoties uz Savienības klimata mērķi 2050. gadam;

25. ar nepacietību gaida Starptautiskā novērtēšanas un pārskatīšanas procesa ietvaros veikto ES un vairāku tās dalībvalstu, kā arī citu pušu mērķu 2020. gadam sasniegšanas progresa daudzpusējo izvērtēšanu, kas notiks Līmas konferencē; uzskata, ka šāda pārredzamība ir nepieciešama, lai veicinātu izpratni par abpusējiem centieniem un nostiprinātu pušu savstarpēju uzticēšanos;

26. norāda, ka ES ir daudz paveikusi, lai pārsniegtu emisiju samazināšanas mērķus krietni virs paredzētajiem 20 %, un atgādina, ka ES ir piedāvājusi savu emisiju samazināšanas mērķi līdz 2020. gadam palielināt līdz 30 %, ja citas nozīmīgākās emitējošās valstis apņemsies īstenot līdzīgus samazināšanas mērķus;

27. precizē, ka, lai gan Kioto protokola otrais saistību periods aptvers tikai ierobežotu laika posmu, tas būtu jāuzskata par ļoti nozīmīgu starpsoli, un tāpēc aicina puses, tostarp ES dalībvalstis, vistuvākajā laikā ratificēt otro saistību periodu;

28. norāda, ka otrreizējai pārstrādei un atkārtotai izmantošanai ir liela nozīme siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas samazināšanā, jo izejvielu izmantošana ir būtisks SEG ražošanas avots; uzsver, cik nozīmīgi ir virzīties uz aprites ekonomiku, kurā otrreizēja pārstrāde būtu plaši izplatīta;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

29. norāda, ka ES jāizpilda savu būtisko lomu emisiju samazināšanā ar tādu politiku, kas vērsta uz netradicionāla fosilā kurināmā ar augstu SEG līmeni, piemēram, darvas smilšu, izstrādes apturēšanu;

30. atzīmē, ka daudzas valstis jau rāda piemēru, apliecinot, ka zemu oglekļa emisiju attīstības stratēģijas un ekonomiskā izaugsme ir veiksmīgi savienojamas; uzsver, ka spēcīgs starptautisks nolīgums veicinās vēl vērienīgākus pasākumus Savienības iekšienē;

Finansējums klimata jomā

31. atgādina par ES un tās dalībvalstu apņemšanos paātrināt klimata jomas finansējuma mobilizēšanu, lai nodrošinātu savu daļu saskaņā ar Kopenhāģenas vienošanos, kas paredz līdz 2020. gadam kopīgi mobilizēt savu daļu no USD 100 miljardiem gadā, izmantojot dažādus līdzekļu avotus — publiskus un privātus, divpusējus un daudzpusējus, tostarp alternatīvus finansējuma avotus; aicina citas līdzekļu devējas valstis pildīt savus pienākumus, lai veicinātu klimata finansējuma turpmāku mobilizāciju;

32. prasa, lai ES vienotos par ceļakarti plānojama, jauna un papildu finansējuma mobilizēšanai, atbilstīgi spēkā esošajām saistībām, lai nodrošinātu savu daļu no 100 miljardiem ik gadu līdz 2020. gadam, kā arī prasa, lai tā izveidotu mehānismu pārskatatbildības un uzraudzības veicināšanai; atzinīgi vērtē nesenos solījumus piešķirt līdzekļus Klimata pārmaiņu mazināšanas fondam un mudina citas valstis iemaksāt savu taisnīgo daļu, rūpnieciski attīstītajām valstīm, turpmākajos trīs gados nodrošinot USD 15 miljardu dotācijas Klimata pārmaiņu mazināšanas fondam;

33. aicina dalībvalstis veikt savas finansiālās iemaksas laicīgi pirms konferencēm un labāk koordinēt ar ES savus paziņojumus par klimata jomas finansējumu, lai atvieglotu saziņu ar trešām pusēm jautājumos par ES kopējo iemaksu, kā arī lai nodrošinātu vislabāko ietekmi sarunās; uzsver to, ka finanšu solījumi, kas tika pausti ģenerālsēkretāra *Ban Ki-moon* organizētajā samītā, bija laba zīme un atstāja pozitīvu iespaidu par ES pirms Limas sarunām;

34. atgādina, ka iespējams būs nepieciešami novatoriski finansējuma avoti, lai nodrošinātu USD 100 miljardu gadā mērķa sasniegšanu līdz 2020. gadam un pēc tam, un aicina valstis izvērtēt iespējamus variantus Limas konferencē;

35. atkārtoti savu aicinājumu piešķirt klimata jomas finansējumam laikā pēc 2020. gada un Klimata pārmaiņu mazināšanas fondam ieņēmumus no tirgus instrumentiem, kas paredzēti, lai samazinātu globālās aviācijas un kuģniecības emisijas; uzskata, ka ES būtu jāsaģatavo priekšlikumi par pienācīgu un paredzamu starptautisko klimata jomas finansējumu 2015. gada nolīgumam;

36. mudina dalībvalstis daļu CO₂ emisiju tirgos iegūto līdzekļu izmantot, lai finansētu klimata jomu un attīstības palīdzību jaunattīstības valstīm; tomēr norāda, ka šis mehānisms saskaras ar nopietnām problēmām, jo ieņēmumi ir katastrofāli samazinājušies un kritusies arī CO₂ emisiju cena pasaulē; šajā sakarā uzskata, ka jāveic pasākumi, lai ES emisiju tirdzniecības sistēmu (ETS) padarītu par daudz efektīvāku instrumentu, lai panāktu saskaņotību ar paredzētajām reālajām emisijām un izmaksu ziņā efektīvu iekšzemes emisiju trajektoriju, virzoties uz ES klimata mērķi 2050. gadam, un tādā gadījumā šī sistēma varētu ģenerēt būtiskus līdzekļus, kas palīdzētu finansēt jaunattīstības valstu mazināšanas un pielāgošanās pasākumus;

37. aicina ES un tās dalībvalstis skaidri definēt privātā finansējuma lomu saistībā ar papildu finansējuma veicināšanu, vienlaikus atzīstot, ka tas nevar aizstāt publisko finansējumu, īpaši attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī aicina dalībvalstis uzsvērt, cik nepieciešama ir pārredzama ziņošana un pārskatatbildība saistībā ar šo finansējumu, kā arī nodrošināt attiecīgu sociālo un vides drošības mehānismu piemērošanu;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

Pielāgošanās — zaudējumi un kaitējums

38. aicina lielākās rūpnieciski attīstītās ekonomikas izmantot savu moderno infrastruktūru, lai veicinātu, pilnveidotu un attīstītu ilgtspējīgu izaugsmi, un apņemties atbalstīt jaunattīstības valstis tām veidojot savas spējas, tādējādi nodrošinot, ka turpmāka ekonomiskā izaugsme ir nodrošināta visās pasaules daļās, bet videi netiek nodarīts turpmāks kaitējums;

39. uzsver, ka pielāgošanās pasākumi ir absolūti nepieciešami un jaunajā nolīgumā tiem jābūt uzmanības centrā; uzsver — rīcība nevilcinoties, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, pasaules un valstu ekonomikai izmaksās mazāk, un pielāgošanās pasākumu izmaksas arī samazināsies; aicina visas valstis veikt atbilstīgus pasākumus, lai plānotu, pielāgotos un reaģētu uz klimata pārmaiņu ietekmi, tādējādi aizsargājot savus iedzīvotājus, sabiedrību, ekonomiku un vidi, un nodrošinot ilgtspējīgu, pret klimata pārmaiņām noturīgu attīstību; atzīmē, ka reaģēt uz klimata radīto apdraudējumu nozīmē arī lēmumu pieņemšanu mainīgā pasaulē, kurā joprojām ir nenoteiktība attiecībā uz klimata pārmaiņu ietekmes smagumu un termiņiem, un kurā efektīvas pielāgošanās iespējas ir ierobežotas;

40. atgādina, ka jaunattīstības valstis, jo īpaši vismazāk attīstītās valstis un mazo salu jaunattīstības valstis ir vismazāk atbildīgas par siltumnīcefekta gāzu koncentrāciju atmosfērā, bet tās ir visneaizsargātākās pret klimata pārmaiņu ietekmi un tām ir vismazāk iespēju pielāgoties; aicina visas valstis, kurām ir iespējas to darīt, atbalstīt valstis, kas ir vismazāk aizsargātas savos centienos pielāgoties klimata pārmaiņām un reaģēt uz to ietekmi, lai panāktu pret klimata pārmaiņām noturīgu ilgtspējīgu attīstību, un censties panākt vienošanos par nacionālo pielāgošanās plānošanas procesu nostiprināšanu, klimata jomas finansējumu, tehnoloģiju nodošanu un spēju veidošanu;

41. atzīst — pēdējās divās pušu konferences sesijās galvenā uzmanība tika pievērsta zaudējumiem un kaitējumam saistībā ar klimata pārmaiņu ietekmi uz jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm, kuras ir īpaši neaizsargātas pret klimata pārmaiņu kaitīgo ietekmi; norāda, ka pilnībā jāīsteno Varšavā pieņemtie lēmumi un šie jautājumi tālāk jārisina Limā;

42. uzsver, ka jānodrošina, lai jaunattīstības valstis varētu rēķināties ar klimata jomas finansējuma pieejamību, tādējādi palīdzot to centienos pielāgoties klimata pārmaiņām un mazināt tās; šajā sakarā uzsver, ka valstīm, kas veic iemaksas Klimata pārmaiņu mazināšanas fondā, būs jāprecizē, kādi finansējuma veidi tiks izmantoti un kādā veidā tās mobilizēs līdzekļus, jo šāda informācija nodrošinās jaunattīstības valstīm maksājumu paredzamību;

43. atzīst, ka ir sarežģīti nošķirt klimata un attīstības pasākumus, kā arī to daudzās sinerģijas valstu līmenī, bet uzstāj, ka jānodrošina uzticamas un pārredzamas iespējas novērtēt to, kādā mērā attiecīgais finansējums ir papildu finansējums;

44. pauž nožēlu, ka, neraugoties uz tēriņu pieaugumu mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem, to efektivitāti samazina tas, ka lielākā daļa valdību, tostarp jaunattīstības valstu valdības, joprojām aktīvi subsidē fosilā kurināmā ražošanu un patēriņu;

45. uzsver, ka, ar klimata pārmaiņām saistīto pasākumu pamatā jābūt dzimumu līdztiesību, līdzdalību un tiesību ievērošanu veicinošai pieejai, un klimata pārmaiņu izraisītās problēmas jārisina, jo īpaši ņemot vērā atbalstu nabadzīgiem un atstumtiem cilvēkiem un kopienām;

Zemes lietu nozare

46. uzsver, ka saskaņā ar IPCC atzinumiem ar zemes izmantošanu saistītās nozares (lauksaimniecība, mežsaimniecība un zemes cita veida izmantošana) ir tā tautsaimniecības daļa, kas visvairāk pakļauta klimata pārmaiņu ietekmei, un ir visneaizsargātākā pret to, bet vienlaikus tieši šīm nozarēm ir nozīmīgs, izmaksu ziņā efektīvs mazināšanas un izturības veicināšanas potenciāls; uzsver, cik svarīgi, lai visas puses iekļautu zemes komponenti savā ieguldījumā, paredzot atbilstīgu sistēmu, lai uzraudzītu un pārbaudītu kvantificējamu savstarpēji saistītu mērķu (t.i. mazināšana, produktivitāte un noturība) sasniegšanu un ziņotu par to; uzsver to, ka nolīgumā būtu jāparedz visaptveroša uzskaites sistēma emisijām un to piesaistei, ko rada zemes izmantojums;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

47. uzsver, ka īpaša uzmanība jāvelta tam, lai neaizsargātākie iedzīvotāji, saskaroties ar klimata pārmaiņu ietekmi, būtu nodrošināti ar pārtiku un uzturu;

Starptautiskais gaisa un jūras transports

48. atkārtoti uzsver, cik izšķiroša nozīme ir jūras un gaisa transportam saistībā ar SEG emisijām un cik svarīgi ir panākt strauju progresu un vērienīgus mērķus, lai panāktu apmierinošus un savlaicīgus rezultātus gan Starptautiskās Jūrniecības organizācijā, gan Starptautiskās civilās aviācijas organizācijā, ņemot vērā klimata pārmaiņu problēmas milzīgo apjomu un steidzamību;

Diplomātija klimata jomā

49. šajā sakarā uzsver, cik svarīgi ir, lai ES, kā vadošais spēks, būtu vienota šajā konferencē, cenšoties panākt starptautisku nolīgumu un saglabājot vienotību šajā jautājumā; aicina dalībvalstis efektīvi koordinēt savu nostāju ar ES nostāju; uzsver, ka Eiropas Savienībai ir jāizdara spiediens uz pusēm, kuras nepietiekami īsteno 2 C mērķa sasniegšanai nepieciešamos pasākumus; aicina ES delegāciju uzsvērt tās saistības, kuras valdības uzņēmas, parakstot Kioto protokolu;

50. aicina dalībvalstis iesaistīties intensīvā diplomātiskā saziņā ar mūsu partnervalstīm, lai nostiprinātu ES pozīciju sarunās, veicot koordināciju ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (ĒĀDD) un Komisiju, tostarp izmantojot Zaļās diplomātijas tīklu;

51. atzinīgi vērtē ANO ĢS Klimata samitu Ņujorkā 2014. gada 23. septembrī, lai pirmo reizi kopš Kopenhāģenas apspriestu klimata pārmaiņas, un šajā samitā sapulcējās 130 valstu un valdību vadītāji un daudzas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kā arī uzņēmējdarbības pārstāvji; jo īpaši atzinīgi vērtē vadītāju paziņojumus par konkrētiem pasākumiem emisiju samazināšanai, par ieguldījumiem tīrā enerģijā un izaugsmē ar zemām oglekļa emisijām, par atbalstu CO₂ emisiju cenas noteikšanai un par iemaksām klimata jomas finansējumā; uzsver, ka rezultātu kontrole attiecībā uz Ņujorkā paustajām saistībām būs izšķiroši svarīga, lai saglabātu šo apņemību līdz Limas un Parīzes konferencēm;

52. uzskata, ka ES uzticamība klimata sarunu kontekstā ir atkarīga no tā, cik vērienīgi būs pasākumi, kas veikti tās iekšienē;

53. uzsver, ka tālejošai programmai laikam pēc 2015. gada ir jānostiprina starptautiskās sabiedrības saistības nodrošināt ilgtspējīgu attīstību, kā arī jāatbalsta starptautiskās saistības un mērķi, tostarp attiecībā uz klimata pārmaiņām;

54. uzsver, ka COP 21 ir unikāla iespēja risināt klimata pārmaiņu problēmu un sasaistīt ANO darbu pie attīstības programmas laikam pēc 2015. gada ar sagatavošanos 2015. gada marta konferencei par Hjoģo pamatplānu katastrofu riska mazināšanai; aicina pastiprināt ES diplomātiju, lai sasaistītu šos procesus, saskaņoti un vērienīgi turpinot ceļu uz ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu;

Rūpniecība un konkurētspēja

55. pauž bažas par CO₂ emisiju globālo pieaugumu 2013. gadā, kā to liecina Starptautiskās Enerģētikas aģentūras (SEA) dati, neraugoties uz emisiju līmeņa samazināšanos Eiropā un ASV; tādēļ ierosina apsvērt iespēju noteikt atšķirīgas saistības, lai katra valsts dotu ieguldījumu vispārējos centienos rūpniecības un enerģētikas politikas jomā; aicina labāk izmantoto pieejamās tehnoloģijas, piemēram, kosmosa satelītus, lai vāktu precīzus datus par emisijām un temperatūru, kā arī lai nodrošinātu pārredzamu sadarbību un informācijas apmaiņu starp valstīm;

56. uzsver, ka Eiropai būtu vēl vairāk jāveicina savu videi nekaitīgo tehnoloģiju ienākšana tirgū, tostarp IKT, atjaunojamo enerģijas avotu, inovatīvu un efektīvu zemas emisijas tehnoloģiju un jo īpaši energoefektivitātes tehnoloģiju jomā; uzsver, ka stabils starptautisks tiesiskais regulējums veicinātu ieguldījumus oglekļa emisiju samazināšanā, energoefektivitātē un atjaunojamā enerģijā un nodrošinātu iespējas šīs jomas vadošajiem ES uzņēmumiem; norāda, ka inovatīvi ilgtspējīgi ieguldījumi var nodrošināt izaugsmi un darbvieta radīšanu;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

57. uzskata, ka vērienīgs un juridiski saistošs starptautisks nolīgums palīdzētu mazināt attiecīgo nozaru, it īpaši energoietilpīgo nozaru, bažas par oglekļa emisiju pārvirzi un konkurētspējas saglabāšanu;

Pētniecība un inovācija

58. uzsver, ka ilgtspējīgu revolucionāru tehnoloģiju izstrāde un ieviešana ir galvenie līdzekļi, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un vienlaicīgi pārliecinātu ES partnerus visā pasaulē, ka emisiju samazināšana ir iespējama, vienlaikus veicinot konkurētspēju un palielinot darbvietu skaitu;

59. prasa starptautiskā mērogā apņemties palielināt ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, lai attiecīgajās nozarēs panāktu progresīvu tehnoloģiju ilgtspējīgu izmantošanu; uzskata, ka ES ir ļoti svarīgi rādīt piemēru, būtiski palielinot izdevumus, kas paredzēti pētniecībai, veicot inovatīvu un klimatam labvēlīgu un energoefektīvu tehnoloģiju demonstrējumus, un ka šajā jomā ES ir jāveido cieša zinātniskā sadarbība ar starptautiskiem partneriem, piemēram, BRIC valstīm un ASV;

Enerģētikas politika

60. atzinīgi vērtē ASV un Ķīnas valdības nesent dotos signālus attiecībā uz rīcību klimata jomā un to vēlmi uzņemties lielāku lomu vispārējos centienos mazināt klimata pārmaiņas; pauž nožēlu par to, ka dažas rūpnieciski attīstītās valstis turpina palielināt emisiju apjomu uz vienu iedzīvotāju;

61. norāda, ka dažādu enerģijas avotu cenām ir nozīmīga loma tirgus dalībnieku, tostarp rūpniecības un patērētāju, rīcības noteikšanā, un norāda, ka pašreizējās starptautiskās politikas sistēmas nespēja pilnībā uzņemties ārējās izmaksas rada neilgtspējīga patēriņa modeļus; turklāt atgādina, ka pasaules oglekļa dioksīda emisiju tirgus, kurā tirgošanas cena būtu pietiekami augsta, varētu būt labs pamats, lai sasniegtu gan būtisku emisiju samazinājumu, gan līdzvērtīgu konkurences apstākļus rūpniecībai; aicina ES un tās partnerus tuvākajā laikā atrast visefektīvāko veidu, kā veicināt saikni starp ES ETS un citām tirdzniecības sistēmām, orientējoties uz pasaules oglekļa dioksīda emisiju tirgu, nodrošinot lielāku samazināšanas iespēju dažādību, uzlabojot tirgus apjomu un likviditāti, pārredzamību, un tādējādi — efektīvāku resursu sadalījumu enerģētikas nozarei un rūpniecībai;

62. aicina veikt ciešāku koordināciju starp Padomi, Komisiju un EĀDD, lai ES varētu paust saskaņotu nostāju tādās starptautiskajās organizācijās kā SEA, Starptautiskā Atjaunojamo energoresursu aģentūra, Starptautiskā partnerība sadarbībai energoefektivitātes jomā un Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra, un tādējādi uzņemties aktīvāku un ietekmīgāku lomu, jo īpaši iestājoties par ilgtspējīgu enerģētikas, energoefektivitātes, un enerģētikas drošības politiku;

63. aicina Komisiju un dalībvalstis bez kavēšanās pieņemt konkrētus pasākumus videi kaitīgo subsīdiju pakāpeniskai likvidēšanai līdz 2020. gadam, tostarp subsīdiju likvidēšanu fosilajam kurināmajam, šā procesa vadību uzņemoties Komisijai, izmantojot uz rīcību orientētu pieeju un uzraugot šo procesu Eiropas pusgada kontekstā; turklāt aicina starptautiski koordinēti īstenot G–20 valstu sanāksmē Pitsburgā izvirzīto mērķi pakāpeniski izbeigt fosilā kurināmā subsīdiju piešķiršanu, kuru apjoms saskaņā ar SEA datiem 2012. gadā pasaulē bija USD 544 miljardi, jo tas būtiski samazinātu CO₂ emisijas un palīdzētu samazināt budžeta deficītu daudzās valstīs; atzinīgi vērtē G–20 valstu sanāksmē Sanktpēterburgā paustos plānus izveidot salīdzinošā izvērtējuma sistēmu fosilā kurināmā subsīdiju pakāpeniskai likvidēšanai; pauž nožēlu par to, ka netiek īstenoti konkrēti pasākumi, lai šo mērķi īstenotu; aicina pārskatīt tīras attīstības mehānismu (CDM), īpašu uzmanību pievēršot tam, lai novērstu CDM projektu kaitīgu ietekmi uz cilvēktiesību, pārtikas nodrošinājuma un vides jomām;

Trešdiena, 2014. gada 26. novembra

64. pauž nožēlu par to, ka energotaupības potenciāls netiek pienācīgi izmantots nedz starptautiski, nedz Eiropas Savienībā; uzsver, ka energotaupība dod iespēju radīt darbvietas, nodrošināt ietaupījumus ekonomikā, palielināt energodrošību un uzlabot konkurētspēju, kā arī samazināt emisijas, un ka energotaupība var palīdzēt pārraut līdz šim pastāvošo saikni starp ekonomikas attīstību un emisiju pieaugumu; aicina ES starptautiskajās sarunās uzsvērti censties panākt, ka lielāka vērība tiek pievērsta un pasākumi vairāk tiek vērsti uz energotaupības jautājumu risināšanu, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistīts ar tehnoloģiju nodošanu, jaunattīstības valstīm paredzētiem attīstības plāniem vai finansiālu atbalstu; un uzsver — lai vairotu uzticību, ES un tās dalībvalstīm ir jānosaka vērienīgi energoefektivitātes mērķi un jāsasniedz tie; uzsver, cik svarīgi ir samazināt enerģijas izšķērdēšanu būvniecības un transporta nozarēs, kā arī mājāsaimniecību elektrības sistēmās un ierīcēs, lai maksimāli gūtu labumu no energotaupības un energoefektivitātes;

65. uzsver, ka jāievieš transporta sistēmas ar zemu enerģijas patēriņu, kā arī transporta sistēmas, kas darbināmas ar ūdeņradi;

Fluorogļūdeņraži un Monreālas Protokols

66. aicina visas puses īpašu uzmanību pievērst Monreālas protokola balsošanas un lēmumu pieņemšanas mehānismiem, tā atšķirīgajai pieejai attiecībā uz pienākumiem un tā izpildes un sankciju mehānismam, kā arī finansēšanas kārtībai, un to ņemt par piemēru, ko varētu izmantot arī UNFCCC ietvaros; prasa ES palielināt centienus regulēt globālu fluorogļūdeņraža izmantošanas izbeigšanu saskaņā ar Monreālas protokolu;

67. atgādina, ka ES ir pieņēmusi vērienīgu tiesību aktu kopumu, lai līdz 2030. gadam par 79 % samazinātu fluorogļūdeņražu izmantošanu, jo ir plaši pieejamas videi nekaitīgas alternatīvas, un to potenciāls ir pilnībā jāizmanto; atzīmē, ka fluorogļūdeņražu izmantošanas izbeigšana ir viegli īstenojams mazināšanas pasākums gan ES, gan ārpus tās, un aicina ES aktīvi iesaistīties globālās rīcības veicināšanā fluorogļūdeņražu jomā;

68. atzinīgi vērtē Monreālas protokola pusēm iesniegto ES diskusiju dokumentu par iespējam pakāpeniski izbeigt fluorogļūdeņražu izmantošanu visā pasaulē, un šajā sakarā aicina Komisiju un dalībvalstis iesniegt oficiālu priekšlikumu grozījumiem, kas būtu jāizskata Monreālas protokola pušu 27. sanāksmē, kas notiks 2015. gadā;

Eiropas Parlamenta delegācija

69. uzskata, ka ES delegācijai ir īpaša loma sarunās par klimata pārmaiņām, un tāpēc par nepieņemamu uzskata to, ka Eiropas Parlamenta deputāti nevarēja piedalīties iepriekšējās līgumslēdzēju pušu konferences ES koordinācijas sanāksmēs; uzskata, ka vismaz Eiropas Parlamenta delegācijas priekšsēdētājam ir jābūt tiesīgam apmeklēt ES koordinācijas sanāksmes Limā;

o

o o

70. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī UNFCCC sekretariātam ar pieprasījumu to izsūtīt visām ārpusvienības līgumslēdzējām pusēm.